

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

8 septembrie 2022 *

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie civilă – Competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 – Articolul 24 punctul 4 – Competențe exclusive – Competență în materie de înregistrare sau de valabilitate a brevetelor – Domeniu de aplicare – Cerere de brevet depusă și brevet acordat într-un stat terț – Calitatea de inventator – Titularul dreptului asupra unei invenții”

În cauza C-399/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Svea hovrätt (Curtea de Apel cu sediul în Stockholm, Suedia), prin decizia din 17 iunie 2021, primită de Curte la 28 iunie 2021, în procedura

IRnova AB

împotriva

FLIR Systems AB,

CURTEA (Camera a noua),

compusă din domnul S. Rodin, președinte de cameră, și doamnele L. S. Rossi și O. Spineanu-Matei (raportoare), judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru IRnova AB, de P. Kenamets și F. Lüning, jur. kand.;
- pentru FLIR Systems AB, de J. Melander și O. Törngren, advokater;
- pentru Comisia Europeană, de M. Gustafsson și S. Noë, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: suedeza.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 24 punctul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles Ia”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între IRnova AB, pe de o parte, și FLIR Systems AB, pe de altă parte, în legătură cu stabilirea persoanei care trebuie considerată a fi titulara dreptului asupra unor invenții care fac obiectul unor cereri de brevet depuse și al unor brevete acordate în țări terțe.

Cadrul juridic

Regulamentul Bruxelles Ia

- 3 Considerentul (34) al Regulamentului Bruxelles Ia are următorul cuprins:

„Ar trebui asigurată continuitatea între Convenția [din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3)], Regulamentul (CE) nr. 44/2001 [al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74)] și prezentul regulament, fiind necesar să se prevadă unele dispoziții tranzitorii în acest sens. Această necesitate a continuității este valabilă cu privire la interpretarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a Convenției [din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială] și a regulamentelor de înlocuire a acesteia.”
- 4 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„(1) Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială, indiferent de natura instanței. Acesta nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă și nici răspunderii statului pentru actele sau omisiunile sale în exercitarea autorității publice (*acta iure imperii*).

(2) Prezentul regulament nu se aplică în ceea ce privește:

 - (a) starea civilă și capacitatea persoanelor fizice, drepturile patrimoniale rezultate din regimurile matrimoniale sau din legăturile considerate prin legea aplicabilă acestora ca având efecte comparabile căsătoriei;
 - (b) falimentele, procedurile privind lichidarea societăților insolvente sau a altor persoane juridice, acordurile amiabile, concordatele sau procedurile similare;

- (c) securitatea socială;
 - (d) arbitrajul;
 - (e) obligațiile de întreținere care decurg dintr-o relație de familie, de rudenie, de căsătorie sau de alianță;
 - (f) testamentele și succesiunile, inclusiv obligațiile de întreținere rezultate ca urmare a unui deces.”
- 5 Capitolul II din regulamentul menționat, intitulat „Competența”, cuprinde zece secțiuni. Articolul 4 din același regulament, care figurează în secțiunea 1 din acest capitol II, intitulată „Dispoziții generale”, prevede la alineatul (1):
- „Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor respectivului stat membru.”
- 6 Potrivit articolului 24 din Regulamentul Bruxelles Ia, care face parte din secțiunea 6 din acest capitol II, intitulată „Competența exclusivă”:
- „Următoarele instanțe dintr-un stat membru au competență exclusivă, indiferent de domiciliul părților:
- [...]
4. în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor, mărcilor, desenelor și modelelor industriale, precum și a altor drepturi similare care necesită depunere sau înregistrare, indiferent dacă aspectul respectiv este invocat pe cale de acțiune sau de excepție, instanțele din statul membru pe teritoriul căruia depunerea sau înregistrarea a fost solicitată, a avut loc sau, în temeiul unui instrument al Uniunii ori al unei convenții internaționale, se consideră că a avut loc.
- Fără a aduce atingere competenței pe care Oficiul European de Brevete o are în conformitate cu Convenția privind eliberarea brevetelor europene, semnată la München la 5 octombrie 1973, instanțele din fiecare stat membru au competență exclusivă în acțiunile privind înregistrarea sau valabilitatea unui brevet european acordat pentru respectivul stat membru;
- [...]”

Dreptul suedez

Legea privind brevetele (1967:837)

- 7 Articolul 17 din patentlagen (1967:837) [Legea privind brevetele (1967:837)] enunță:
- „Dacă o persoană afirmă în fața oficiului de brevete că dreptul legitim asupra invenției îi aparține și dacă există o îndoială în această privință, oficiul de brevete îi poate acorda petentului un anumit termen pentru a introduce o acțiune în justiție, în caz contrar existând posibilitatea ca această reclamație să nu fie luată în considerare în examinarea ulterioară a cererii de brevet.

Dacă un litigiu privind dreptul legitim asupra invenției este pendinte în fața instanțelor, examinarea cererii de brevet poate fi suspendată până la soluționarea definitivă în justiție a acestui litigiu.”

8 Articolul 18 din această lege prevede:

„Dacă o persoană poate dovedi în fața oficiului de brevete că dreptul legitim asupra invenției îi aparține, oficiul menționat transferă cererea, la solicitarea acesteia, pe numele său. Beneficiarul transferului trebuie să plătească o nouă taxă de depunere.

Atunci când a fost formulată o solicitare de transfer al unei cereri, cererea nu poate fi clasată, respinsă sau admisă înainte ca solicitarea menționată să fi făcut obiectul unei decizii definitive.”

9 Potrivit articolului 53 primul paragraf din legea menționată:

„Atunci când un brevet a fost acordat unei alte persoane decât cea îndreptățită în temeiul dispozițiilor articolului 1, instanța îi transferă brevetul dacă persoana respectivă formulează o acțiune în acest sens. Dispozițiile articolului 52 al șaselea paragraf, referitoare la termenele stabilite pentru introducerea acțiunii, se aplică în mod corespunzător.

[...]”

10 Articolul 65 primul paragraf din aceeași lege prevede:

„Patent- och marknadsdomstolen [Tribunalul pentru Proprietate Industrială și Cauze Comerciale, Suedia] este instanța competentă în materiile vizate de prezenta lege. Situația este aceeași în privința dreptului legitim asupra unei invenții care face obiectul unei cereri de brevet.

[...]”

Legea (1978:152) privind competența instanțelor suedeze în anumite acțiuni în domeniul dreptului brevetelor (1978:152)

11 Lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m. (1978:152) [Legea (1978:152) privind competența instanțelor suedeze în anumite acțiuni în domeniul dreptului brevetelor] se întemeiază pe Protocolul privind competența judiciară și recunoașterea hotărârilor referitoare la dreptul la obținerea brevetului european (Protocolul privind recunoașterea) din 5 octombrie 1973, care este anexat la Convenția privind eliberarea brevetelor europene, semnată la München la 5 octombrie 1973.

12 Articolul 1 din această lege prevede:

„Articolele 2-6 și articolul 8 se aplică în mod corespunzător acțiunilor introduse împotriva titularului unei cereri de brevet european pentru valorificarea dreptului asupra invenției care face obiectul cererii de brevet în cauză în Suedia sau în alt stat contractant care este ținut de Protocolul privind recunoașterea, anexat la Convenția privind brevetul european din 5 octombrie 1973. Expresia «stat contractant» înseamnă în acest caz un stat ținut de protocolul menționat.”

13 Potrivit articolului 2 din legea menționată:

„Acțiunile prevăzute la articolul 1 pot fi introduse în fața instanțelor suedeze

1. dacă pârâtul are domiciliul în Suedia;

2. dacă reclamantul are domiciliul în Suedia, iar pârâtul nu are domiciliul într-un stat contractant;
3. dacă părțile au stipulat, prin convenție scrisă sau prin acord verbal confirmat în scris, că orice acțiune trebuie introdusă în fața instanțelor suedeze.”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 14 IRnova și FLIR Systems, care își desfășoară activitatea în sectorul tehnologiei radiațiilor infraroșii, sunt societăți cu sediul social în Suedia. Ele au întreținut în trecut relații comerciale.
- 15 La 13 decembrie 2019, IRnova a introdus o acțiune la Patent- och marknadsdomstolen (Tribunalul pentru Proprietate Industrială și Cauze Comerciale) prin care a solicitat printre altele constatarea faptului că se putea prevala de un drept legitim asupra invențiilor care fac obiectul cererilor de brevet internaționale, completate ulterior cu cereri de brevet european, american și chinez, depuse de FLIR în cursul anilor 2015 și 2016, precum și al unor brevete americane acordate FLIR pe baza acestor din urmă cereri.
- 16 În susținerea acestei acțiuni, IRnova a arătat în esență că invențiile menționate fuseseră realizate de unul dintre angajații săi, astfel încât acesta trebuia considerat ca fiind inventatorul sau, cel puțin, ca fiind coinventatorul lor. Prin urmare, IRnova a susținut că, în calitatea sa de angajator și, prin urmare, de beneficiar al drepturilor inventatorului, trebuia să fie considerată drept proprietara invențiilor amintite. FLIR ar fi depus însă cererile menționate la punctul anterior în nume propriu, fără să fi achiziționat respectivele invenții sau să aibă dreptul de a face aceasta în alt temei.
- 17 Patent- och marknadsdomstolen (Tribunalul pentru Proprietate Industrială și Cauze Comerciale) s-a declarat competent să soluționeze acțiunea formulată de IRnova referitoare la invențiile care fac obiectul cererilor de brevete europene. În schimb, el s-a declarat incompetent să se pronunțe cu privire la acțiunea referitoare la pretinsul său drept asupra invențiilor care fac obiectul cererilor de brevete chineze și americane depuse de FLIR, precum și al brevetelor americane acordate acesteia din urmă, în esență pentru motivul că acțiunea privind stabilirea inventatorului acestor din urmă invenții prezintă o legătură cu înregistrarea și valabilitatea brevetelor. Or, ținând seama de această legătură, litigiul în cauză ar intra în domeniul de aplicare al articolului 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia, motiv pentru care instanțele suedeze nu ar fi competente să îl soluționeze.
- 18 Împotriva acestei decizii de incompetență IRnova a declarat apel la instanța de trimitere, Svea hovrätt (Curtea de Apel cu sediul în Stockholm, Suedia).
- 19 Potrivit acestei instanțe, litigiul cu care este sesizată intră în domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia, întrucât ar urmări constatarea existenței unui drept legitim asupra unei invenții și ar avea, așadar, caracter civil și comercial. Cu toate acestea, instanța menționată ridică problema competenței instanțelor suedeze de a soluționa un litigiu prin care se urmărește constatarea existenței dreptului asupra unei invenții care decurge din pretinsa calitate de inventator sau de coinventator. În opinia sa, articolul 24 punctul 4 din acest regulament prevede, „în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor”, o competență exclusivă a instanțelor statului membru pe teritoriul căruia s-a solicitat sau s-a efectuat înregistrarea. Această competență exclusivă ar fi justificată de faptul, pe de o parte, că instanțele amintite sunt cel mai bine plasate pentru a soluționa cazuri în care un litigiu privește valabilitatea unui brevet sau

existența depunerii ori a înregistrării acestuia și, pe de altă parte, că acordarea brevetelor implică intervenția administrației naționale, ceea ce ar arăta că acordarea unui brevet ține de exercitarea suveranității naționale. Totuși, deși din jurisprudența Curții reiese că un litigiu care privește numai problema de a ști cine este titularul unui drept asupra unui brevet nu ține de competența exclusivă menționată, jurisprudența amintită nu ar furniza indicații directe cu privire la aplicabilitatea în speță a acestui articol 24 punctul 4.

- 20 În prezenta cauză, potrivit instanței de trimitere, ar fi posibil să se considere că litigiul cu care este sesizată prezintă o legătură cu înregistrarea sau valabilitatea brevetului, în sensul dispoziției amintite. Într-adevăr, pentru a identifica titularul dreptului asupra invențiilor care fac obiectul cererilor de brevet sau al brevetelor în cauză, ar trebui, potrivit acestei instanțe, să se stabilească inventatorul acestor invenții. O asemenea examinare ar implica o interpretare a revendicărilor din brevet, precum și o analiză a contribuției respective a diferitor preinși inventatori la invențiile menționate. Astfel, determinarea titularului dreptului asupra unei invenții ar putea conduce la o apreciere, din perspectiva dreptului material al brevetelor, care să urmărească să se stabilească ce contribuție la lucrările de dezvoltare a generat noutatea sau activitatea inventivă și ar putea ridica probleme referitoare la întinderea protecției conferite de dreptul brevetelor din țara de înregistrare. În plus, faptul că solicitantul unui brevet nu este îndreptățit să prezinte o cerere de brevet ar constitui un motiv de nulitate.
- 21 În aceste împrejurări, Svea hovrätt (Curtea de Apel cu sediul în Stockholm) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„O acțiune, întemeiată pe pretinsa calitate de inventator sau de coinventator, prin care se solicită constatarea existenței unui drept legitim asupra unei invenții care face obiectul unor cereri de brevete naționale și al unor brevetele înregistrate într-o țară terță este acoperită de competența exclusivă prevăzută la articolul 24 punctul 4 din Regulamentul [Bruxelles Ia]?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 22 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, în cadrul procedurii de cooperare între instanțele naționale și Curte instituite prin articolul 267 TFUE, este de competența acestuia din urmă să ofere instanței naționale un răspuns util, care să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată. Din această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebările care îi sunt adresate [Hotărârea din 26 aprilie 2022, Landespolizeidirektion Steiermark (Durata maximă a controlului la frontierele interne), C-368/20 și C-369/20, EU:C:2022:298, punctul 50, precum și jurisprudența citată].
- 23 În speță, deși întrebarea privește competența de soluționare a unui litigiu privind existența unui drept legitim asupra unor invenții care fac obiectul unor cereri de brevet naționale și al unor brevete înregistrate într-o țară terță, din cele expuse la punctele 17 și 18 din prezenta hotărâre rezultă că acțiunea cu care este sesizată instanța de trimitere privește numai competența instanțelor suedeze de a soluționa un litigiu privind existența unui drept legitim asupra unor invenții care fac obiectul unor cereri de brevete chineze și americane, precum și al unor brevete americane.
- 24 În aceste condiții, trebuie să se considere că, prin intermediul întrebării sale, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia trebuie interpretat în sensul că se aplică unui litigiu prin care se urmărește să se stabilească, în cadrul unei

acțiuni întemeiate pe pretinsa calitate de inventator sau de coinventator, dacă o persoană este titulara dreptului asupra unor invenții care fac obiectul unor cereri de brevet depuse și al unor brevete acordate în țări terțe.

- 25 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie, în primul rând, să se stabilească dacă o situație juridică ce prezintă un element de extraneitate care se situează pe teritoriul unei țări terțe, precum cea în discuție în litigiul principal, intră în domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia.
- 26 Astfel, litigiul principal s-a născut între două societăți cu sediul social în același stat membru și urmărește stabilirea titularului unui drept care ar fi de asemenea născut în Suedia, și anume un drept asupra invențiilor care fac obiectul cererilor de brevet depuse și al brevetelor acordate, în discuție în litigiul principal. Singurul element de extraneitate al acestui litigiu constă în faptul că el privește printre altele cereri de brevet depuse și brevete acordate în țări terțe, și anume China și Statele Unite. Acest element de extraneitate nu se situează însă pe teritoriul unui stat membru.
- 27 În această privință, trebuie amintit că Curtea a statuat deja că aplicarea însăși a normelor de competență prevăzute de Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”) necesită existența unui element de extraneitate (Hotărârea din 1 martie 2005, *Owusu*, C-281/02, EU:C:2005:120, punctul 25).
- 28 Deși acest element rezultă cel mai adesea din domiciliul pârâtului, el poate rezulta și din obiectul litigiului. Astfel, în această privință, potrivit Curții, caracterul internațional al raportului juridic în cauză nu trebuie în mod necesar să rezulte din implicarea, determinată de fondul litigiului sau de domiciliul fiecăreia dintre părțile la litigiu, a mai multor state contractante. Implicarea unui stat contractant și a unui stat terț, de exemplu deoarece reclamantul și un pârât au domiciliul în primul stat, iar faptele în litigiu au avut loc în al doilea stat, poate conferi de asemenea caracter internațional raportului juridic în cauză, întrucât această situație este de natură să ridice în statul contractant probleme referitoare la stabilirea competenței instanțelor în ordinea internațională (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 martie 2005, *Owusu*, C-281/02, EU:C:2005:120, punctul 26).
- 29 În plus, astfel cum reiese din considerentul (34) al Regulamentului Bruxelles Ia, interpretarea dată de Curte dispozițiilor acestei convenții și celor ale Regulamentului nr. 44/2001 (denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles I”), care a înlocuit-o, rămâne valabilă și pentru dispozițiile Regulamentului Bruxelles Ia, care a înlocuit la rândul lui Regulamentul Bruxelles I, atunci când dispozițiile respective pot fi calificate ca fiind „echivalente” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2019, *Reitbauer și alții*, C-722/17, EU:C:2019:577, punctul 36, precum și jurisprudența citată, și Hotărârea din 12 mai 2021, *Vereniging van Effectenbezitters*, C-709/19, EU:C:2021:377, punctul 23). Această continuitate trebuie să fie asigurată și în privința stabilirii domeniului de aplicare al normelor de competență stabilite de aceste instrumente juridice.
- 30 Acestea fiind precizate, trebuie să se mai constate că, în măsura în care litigiul principal dintre două părți private privește existența unui drept legitim asupra unor invenții, acest litigiu ține de „materia civilă și comercială”, în sensul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul Bruxelles Ia. În plus, litigiul menționat nu se încadrează în materiile excluse de la aplicarea acestui regulament, prevăzute la articolul 1 alineatul (2) din acesta.

- 31 Din cele ce precedă rezultă că o situație juridică precum cea în discuție în litigiul principal, care prezintă un element de extraneitate care se situează pe teritoriul unei țări terțe, intră în domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia.
- 32 În al doilea rând, trebuie examinat dacă articolul 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia se aplică unui litigiu precum litigiul principal, prin care se urmărește să se stabilească, în cadrul unei acțiuni întemeiate pe pretinsa calitate de inventator sau de coinventator, dacă o persoană este titulara dreptului asupra unor invenții care fac obiectul unor cereri de brevet depuse și al unor brevete acordate în țări terțe.
- 33 Potrivit acestei dispoziții, au competență exclusivă, indiferent de domiciliul părților, în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor, mărcilor, desenelor și modelelor industriale, precum și a altor drepturi similare care necesită depunere sau înregistrare instanțele din statul membru pe teritoriul căruia depunerea sau înregistrarea a fost solicitată, a avut loc sau, în temeiul unui instrument al Uniunii sau al unei convenții internaționale, se consideră că a avut loc.
- 34 În această privință, este necesar să se arate, pe de o parte, că din modul de redactare a dispoziției menționate reiese că competența exclusivă în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor este atribuită numai instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia depunerea sau înregistrarea unui brevet a fost solicitată, a avut loc sau se consideră că a avut loc.
- 35 În speță, astfel cum s-a arătat deja la punctul 26 din prezenta hotărâre, cererile de brevet în discuție în litigiul principal au fost depuse, iar brevetele în cauză au fost acordate nu într-un stat membru, ci în țări terțe, și anume în Statele Unite și în China. Or, întrucât articolul 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia nu are în vedere această situație, dispoziția menționată nu poate fi considerată ca fiind aplicabilă litigiului principal.
- 36 Pe de altă parte și în orice caz, un litigiu precum litigiul principal nu constituie un litigiu „în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor”, în sensul articolului 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia, astfel încât nu este necesar ca el să fie rezervat, în conformitate cu obiectivul urmărit de această dispoziție, instanțelor care au o proximitate materială și juridică cu registrul, aceste instanțele fiind cel mai bine plasate pentru a soluționa cazuri în care valabilitatea titlului în cauză ori însăși existența depunerii sau a înregistrării sale este contestată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 octombrie 2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, punctul 33 și jurisprudența citată).
- 37 Astfel, din moment ce acest articol 24 punctul 4 reia în esență conținutul articolului 22 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles I, care reflectă el însuși logica articolului 16 punctul 4 din Convenția de la Bruxelles, este necesar, astfel cum s-a arătat deja la punctul 29 din prezenta hotărâre, să se asigure continuitatea în interpretarea acestor dispoziții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 octombrie 2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, punctul 30).
- 38 Or, dintr-o jurisprudență consacrată rezultă că noțiunea de litigiu „în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor”, menționată în dispozițiile amintite, constituie o noțiune autonomă care trebuie aplicată uniform în toate statele membre (Hotărârea din 15 noiembrie 1983, Duijnsteer, 288/82, EU:C:1983:326, punctul 19, Hotărârea din 13 iulie 2006, GAT, C-4/03, EU:C:2006:457, punctul 14, și Hotărârea din 5 octombrie 2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, punctul 31).

- 39 Această noțiune nu trebuie interpretată într-un sens mai larg decât impune obiectivul său, întrucât articolul 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia are drept efect să priveze părțile de alegerea instanței, care altfel le-ar aparține, și, în anumite cazuri, să conducă la acționarea lor în justiție la o instanță care nu este instanța de la domiciliul niciuneia dintre ele (a se vedea în acest sens, în privința articolului 16 punctul 4 din Convenția de la Bruxelles, precum și în privința articolului 22 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles I, Hotărârea din 26 martie 1992, Reichert și Kockler, C-261/90, EU:C:1992:149, punctul 25, precum și Hotărârea din 5 octombrie 2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, punctul 32, și jurisprudența citată). În consecință, norma specifică de competență în cauză trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte (Hotărârea din 10 iulie 2019, Reitbauer și alții, C-722/17, EU:C:2019:577, punctul 38).
- 40 Astfel, Curtea a precizat că trebuie considerate litigii „în ceea ce privește înregistrarea sau valabilitatea brevetelor”, în sensul articolului 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia, litigiile în care atribuirea unei competențe exclusive instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia a fost acordat brevetul este justificată de faptul că aceste instanțe sunt cel mai bine plasate pentru a soluționa cazuri care privesc valabilitatea sau decăderea din drepturile asupra unui brevet, existența depunerii sau a înregistrării acestuia ori o revendicare a unui drept de prioritate în temeiul unei depuneri anterioare. În cazul în care, dimpotrivă, un litigiu nu privește valabilitatea unui brevet sau existența depunerii sau a înregistrării sale, acest litigiu nu intră sub incidența dispoziției menționate (Hotărârea din 15 noiembrie 1983, Duijnste, 288/82, EU:C:1983:326, punctele 24 și 25, Hotărârea din 13 iulie 2006, GAT, C-4/03, EU:C:2006:457, punctele 15 și 16, precum și Hotărârea din 5 octombrie 2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, punctul 33 și jurisprudența citată).
- 41 În acest context, Curtea a considerat că nu intră sub incidența normei de competență exclusivă prevăzute de dispoziția menționată un litigiu care privește numai problema de a stabili cine este titularul dreptului la brevet sau un litigiu prin care se urmărește să se stabilească dacă o persoană a fost înscrisă în mod întemeiat în registru în calitate de titular al unei mărci (Hotărârea din 15 noiembrie 1983, Duijnste, 288/82, EU:C:1983:326, punctul 26, și Hotărârea din 5 octombrie 2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, punctele 35-37 și 43). În această privință, Curtea a precizat că problema de a ști din care patrimoniu personal face parte un titlu de proprietate intelectuală nu are, ca regulă generală, o legătură de proximitate materială sau juridică cu locul de înregistrare a acestui titlu (Hotărârea din 5 octombrie 2017, Hanssen Beleggingen, C-341/16, EU:C:2017:738, punctul 37).
- 42 În speță, litigiul principal nu se referă la existența depunerii unei cereri de brevet sau la acordarea unui brevet, la valabilitatea sau decăderea din drepturile asupra unui brevet ori la revendicarea unui drept de prioritate în temeiul unei depuneri anterioare, ci la aspectul dacă FLIR trebuie considerată ca fiind titulara dreptului asupra invențiilor în discuție sau asupra unei părți din acestea.
- 43 Astfel, trebuie să se constate, *primo*, că problema de a ști cui îi aparțin invențiile în cauză, care o include pe cea de a ști cine este inventatorul lor, nu privește solicitarea unui titlu de proprietate intelectuală sau acest titlu ca atare, ci obiectul lor. Or, deși Curtea a statuat, astfel cum s-a amintit la punctul 41 din prezenta hotărâre, că problema de a ști din care patrimoniu personal face parte un titlu de proprietate intelectuală nu are, ca regulă generală, o legătură de proximitate materială sau juridică cu locul de înregistrare a acestui titlu care ar justifica aplicarea normei de competență exclusivă prevăzute la articolul 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia, această considerație este de asemenea valabilă cel puțin atunci când această chestiune privește exclusiv obiectul titlului menționat, și anume invenția.

- 44 *Secundo*, este necesar să se observe că identificarea inventatorului, care constituie obiectul unic al litigiului principal, este o chestiune prealabilă și, prin urmare, distinctă de cea referitoare la existența depunerii unei cereri de brevet sau la eliberarea acestuia din urmă.
- 45 Ea nu privește nici valabilitatea unei asemenea depuneri, întrucât urmărește numai să stabilească dreptul asupra înseși invențiilor în cauză. Faptul că, așa cum arată instanța de trimitere, lipsa unui drept asupra unei invenții poate constitui un motiv de nulitate a acestei cereri, este, așadar, lipsit de relevanță în ceea ce privește competența de a soluționa litigii referitoare la calitatea de inventator.
- 46 *Tertio*, chestiunea prealabilă referitoare la identificarea inventatorului este de asemenea distinctă de cea a valabilității brevetului acordat în cauză, aceasta din urmă nefăcând obiectul litigiului principal. Astfel, chiar dacă această identificare ar implica, după cum arată instanța de trimitere, o examinare a revendicărilor din cererea de brevet sau din brevetul în cauză pentru a stabili contribuția fiecărui colaborator la realizarea invenției respective, această examinare nu ar privi caracterul brevetabil al acesteia din urmă.
- 47 De altfel, este necesar să se observe că nici împrejurarea că examinarea revendicărilor din brevet sau din cererea de brevet în cauză poate fi efectuată în raport cu dreptul material al brevetelor din țara pe teritoriul căreia a fost depusă această cerere sau a fost acordat acest brevet nu impune aplicarea normei de competență exclusivă prevăzute la articolul 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia.
- 48 În această privință, este suficient să se arate că un litigiu privind contrafacerea unui brevet presupune de asemenea o analiză aprofundată a întinderii protecției conferite de acest brevet în raport cu dreptul brevetelor din țara pe teritoriul căreia a fost acordat acel brevet. Or, Curtea a statuat deja că, în lipsa legăturii de proximitate materiale sau juridice necesare cu locul de înregistrare a titlului de proprietate intelectuală în discuție, un astfel de litigiu nu intră în competența exclusivă a instanțelor din acest stat membru, ci, în temeiul articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul Bruxelles Ia, în competența generală a instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia este domiciliat pârâtul (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 1983, Duijnsteer, 288/82, EU:C:1983:326, punctul 23, și Hotărârea din 13 iulie 2006, GAT, C-4/03, EU:C:2006:457, punctul 16).
- 49 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea preliminară că articolul 24 punctul 4 din Regulamentul Bruxelles Ia trebuie interpretat în sensul că nu se aplică unui litigiu prin care se urmărește să se stabilească, în cadrul unei acțiuni întemeiate pe pretinsa calitate de inventator sau de coinventator, dacă o persoană este titulara dreptului asupra unor invenții care fac obiectul unor cereri de brevet depuse și al unor brevete acordate în țări terțe.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară:

Articolul 24 punctul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială

trebuie interpretat în sensul că

nu se aplică unui litigiu prin care se urmărește să se stabilească, în cadrul unei acțiuni întemeiate pe pretinsa calitate de inventator sau de coinventator, dacă o persoană este titulara dreptului asupra unor invenții care fac obiectul unor cereri de brevet depuse și al unor brevete acordate în țări terțe.

Semnături